

SLO leerdoelenkaart beheersingsniveaus Engels havo/vwo (regulier)

Vaardigheid		HAVO	VWO	Eindtermen	Eindtermen	
1. Gesprekken voeren	1.1. Hoe doe ik het?	ERK-niveau	B1+	B2	havo	vwo
		Algemeen beheersingsniveau	Ik voer gesprekken in situaties die zich kunnen voordoen tijdens een reis in het gebied waar Engels wordt gesproken. Ik neem zonder me voor te bereiden deel aan gesprekken: <ul style="list-style-type: none"> over onderwerpen die vertrouwd zijn of mijn persoonlijke belangstelling hebben die betrekking hebben op mijn dagelijks leven (bijvoorbeeld familie, hobby's, werk, reizen en actuele gebeurtenissen). 	Ik neem deel aan een vloeiend en spontaan gesprek, op een manier dat normale uitwisseling met moedertaalsprekers redelijk mogelijk is. Ik neem actief deel aan een discussie over onderwerpen waarmee ik vertrouwd bent en leg mijn standpunten uit.		
		1.1.1 Woordenschat receptief	Mijn gesprekspartner spreekt standaard Engels, maar als het gaat om mijn eigen werk- en/of interessegebied dan gebruikt hij of zij complexer taal.	Mijn gesprekspartner gebruikt complexe woorden en zinnen met taaleigen uitdrukkingen die ik niet altijd begrijp.		
		1.1.2 Tempo en articulatie receptief	Mijn gesprekspartner spreekt de woorden duidelijk uit in een normaal spreektempo.	Mijn gesprekspartner spreekt de woorden duidelijk uit in het tempo van een moedertaalspreker.		
		1.1.3 Hulp	Mijn gesprekspartner herhaalt soms bepaalde woorden en zinsdelen en vermijdt ongebruikelijke uitdrukkingen.	Mijn gesprekspartner past zich niet aan.		
		1.1.4 Bereik van de woordenschat	Ik beschik over een voldoende woordenschat zodat ik gesprekken kan voeren over onderwerpen die te maken hebben met mijn dagelijks leven, zoals familie, hobby's en interesses, werk, reizen en actualiteiten.	Ik beschik over een voldoende brede woordenschat zodat ik gesprekken kan voeren over zaken die verband houden met mijn vakgebied en de meeste algemene onderwerpen. Ik breng variatie aan in hoe ik dingen zeg. Als ik een woord niet ken aarzel ik en ga ik het woord omschrijven.		
		1.1.5 Beheersing van de woordenschat	Ik beheers de basis woordenschat goed, al doen zich nog wel grote fouten voor bij meer complexe gedachten of niet-vertrouwde onderwerpen en situaties.	Mijn woordenschat is over het algemeen hoog, al komt enige verwarring en onjuist woordgebruik wel voor zonder de boodschap in de weg te staan.		
		1.1.6 Grammaticale correctheid	Ik voer redelijk nauwkeurig gesprekken in vertrouwde omstandigheden Ik vertoon over het algemeen een goede beheersing van de grammatica, maar met merkbare invloed vanuit de moedertaal. Fouten komen voor, maar het is altijd duidelijk wat ik probeer uit te drukken.	Ik laat een betrekkelijk grote beheersing van de grammatica zien. Ik maakt geen vergissingen die tot misverstanden leiden.		
		1.1.7 Vloeiendheid	Ik druk me vrij gemakkelijk uit. Ondanks enige problemen met formuleren, die tot pauzes en 'doodlopende wegen' leiden, kan ik zonder hulp doeltreffend verder gaan.	Ik voer langere gesprekken in een redelijk gelijkmatig tempo; hoewel ik aarzel tijdens het zoeken naar goed zinnen en uitdrukkingen. Er zijn weinig merkbare pauzes. Ik reageer zo vloeiend en spontaan dat een normaal gesprek met moedertaalsprekers mogelijk is zonder dat het een van ons moeite kost.		
		1.1.8 Samenhang	Ik zorg voor een samenhangend verhaal door kortere, op zichzelf staande punten te verbinden.	Ik vertel een helder, samenhangend verhaal of betoog.		
		1.1.9 Uitspraak	Mijn uitspraak is duidelijk, ook al is soms een duidelijk buitenlands accent te horen en maak ik soms uitspraakfouten.	Ik heb een heldere, natuurlijke uitspraak en intonatie.		
		1.1.10 Afstemming taalgebruik op doel en gesprekspartner(s)	Ik houd rekening met verschillen in gewoonten, gebruiken, houdingen, waarden en overtuigingen tussen mijn gesprekspartner en mezelf.	Ik voer gesprekken met moedertaalsprekers zonder hen onbedoeld te amuseren of te irriteren en zonder hen te verplichten zich anders te gedragen dan zij tegenover een moedertaalspreker zouden doen.		
		1.1.11 Interactie	Ik begin een eenvoudig rechtstreeks gesprek over onderwerpen die vertrouwd of voor mij van belang zijn. Ik houd het gesprek gaande en rond het af. Ik herhaal gedeeltelijk wat iemand anders heeft gezegd om wederzijds begrip te bevestigen.	Ik begin een gesprek, neem op de juiste ogenblikken de beurt en beëindig het gesprek wanneer dat nodig is, zij het niet altijd op elegante wijze. Ik help discussies over vertrouwde onderwerpen op gang en houd ze gaande door te bevestigen dat iets begrepen is, anderen uit te nodigen het woord te nemen, enzovoort. Het lukt niet altijd om effectief deel te nemen aan een discussie met meerdere moedertaalsprekers die hun taal op geen enkele manier aanpassen.		
1.1.12 Interactiestrategieën	Ik probeer nieuwe zinnen en uitdrukkingen uit en vraag om feedback. Als ik het juiste woord niet kan vinden, omschrijf ik het. Ik corrigeer vergissingen met tijden of uitdrukkingen die tot misverstanden leiden Ik corrigeer mezelf als de gesprekspartner aangeeft dat er een probleem is.	Als ik een woord niet weet, omschrijf ik het. Als ik niet uit een zin komt, zeg ik het op een andere manier. Ik corrigeer vergissingen en fouten zodra ik me ervan bewust ben of als ze tot onbegrip en misverstanden leiden. Als ik vaker dezelfde fout maakt, let ik er bewust op om het te voorkomen. Ik gebruik standaardzinnen (bijvoorbeeld 'Dat is een moeilijk te beantwoorden vraag') om tijd te winnen, zodat ik aan het woord kan blijven terwijl ik naar woorden zoek. Ik stel vervolgvragen om te controleren of ik heb begrepen wat een spreker wilde zeggen. Ik stel vervolgvragen om opheldering te krijgen over iets dat nog niet helder is. Ik breng variatie aan in ik taalgebruik.				

Domein C

Domein C

SLO leerdoelenkaart beheersingsniveaus Engels havo/vwo (regulier)

Vaardigheid		HAVO	VWO	Eindtermen	Eindtermen	
1. Gesprekken voeren	1.2. Wat doe ik?	ERK-niveau	B1+	B2		
		1.2.1 Ik kan informele gesprekken voeren	Ik uit en reageer op gevoelens van anderen. Ik geef of vraag persoonlijke standpunten, commentaar en meningen in discussies over belangrijke onderwerpen. Ik breng mijn mening of reactie over met betrekking tot oplossingen voor problemen of praktische vragen. Ik druk op beleefde wijze een overtuiging, een mening, instemming en afkeuring uit. Ik leg uit waarom iets een probleem is. Ik geef beknopt commentaar op de standpunten van anderen. Ik vergelijk alternatieven en stel ze tegenover elkaar, ik bespreek wat er gedaan moet worden, wie of wat wordt gekozen, enzovoort.	Ik voer een uitgebreid gesprek over de meeste algemene onderwerpen, zelfs in een lawaaierige omgeving. Ik voer gesprekken zonder de ander onbedoeld te irriteren of te amuseren en zonder dat zij zich anders moeten gedragen dan in gesprekken met native speakers. Ik uit mijn gevoelens genuanceerd, ik reageer adequaat op gevoelsuitingen van anderen. Ik neem actief deel aan informele gesprekken in een vertrouwde context en geef daarbij: <ul style="list-style-type: none"> • commentaar • eigen standpunten • alternatieve voorstellen • nieuwe ideeën. Ik geef en onderbouw mijn mening in een gesprek en houd het staande met heldere verklaringen, argumenten en commentaren.		
		1.2.2 Ik kan formele discussies voeren tijdens bijeenkomsten	Ik breng een standpunt helder over, maar ik heb er moeite mee om in debat te gaan. Ik neem deel aan formele gesprekken over vertrouwde onderwerpen die gaan om: <ul style="list-style-type: none"> • de uitwisseling van informatie; • het ontvangen van en reageren op aanwijzingen; • het bespreken van oplossingen voor praktische problemen. 	Ik neem actief deel aan alledaagse en niet-alledaagse formele discussies. Ik geef mijn mening, verantwoord deze en houd het staande, ik beoordeel alternatieve voorstellen en stel hypothesen.		
		1.2.3 Ik kan doelgericht samenwerken	Ik geef ik mening. Ik breng reacties over met betrekking tot mogelijke oplossingen van problemen. Ik neem praktische beslissingen. Ik geef redenen en verklaringen.	Ik help de voortgang van het werk of van een gezamenlijke activiteit op weg. Ik schets een zaak of probleem helder, bespreek oorzaken of gevolgen, en weeg voor- en nadelen van verschillende benaderingen af.		
		1.2.4 Ik kan zaken regelen	Ik voer gesprekken over de meeste zaken die kunnen optreden tijdens een buitenlands bezoek, zoals het regelen van vervoer of onderdak of in contacten met (openbare) instanties. Ik red me in minder alledaagse situaties in winkels, restaurants, postkantoren en banken. Ik uit een klacht, handel het af of geef het door.	Ik leg een probleem uit of lost het op. Ik onderhandel. Ik handel een klacht goed af. Ik bereik een oplossing over een meningsverschil in onverwachte situaties tijdens een reis.		
	1.2.5 Ik kan informatie uitwisselen	Ik gebruik een vragenlijst om een gestructureerd vraaggesprek te voeren met enige spontane vervolgvragen. Ik beschrijf hoe iets gedaan moet worden, met gedetailleerde aanwijzingen. Ik vat een kort verhaal, artikel, lezing, discussie, vraaggesprek of documentaire samen, geef mijn mening en beantwoord vragen over details. Ik geef informatie waarnaar gevraagd wordt, maar doe niet altijd nauwkeurig. Ik voer een voorbereid vraaggesprek en controleer en bevestig daarbij informatie, al vraag ik zo nu en dan om herhaling als de ander te snel of uitvoerig antwoordt.	Ik geef correct gedetailleerde informatie door. Ik beschrijf helder en gedetailleerd hoe een procedure moet worden uitgevoerd. Ik voeg informatie en argumenten uit verschillende bronnen bijeen en rapporteert hierover.			
2. Spreken	2.1 Hoe doe ik dat?	ERK-niveau	B1+	B2	havo	vwo
		Algemeen beheersingsniveau	Ik beschrijf ervaringen, gebeurtenissen, dromen, verwachtingen en ambities. Ik geef beknopt redenen en verklaringen voor mijn mening en plannen. Ik vertel een verhaal, of geef de plot van een boek of film weer en beschrijf mijn reactie.	Ik presenteer duidelijke, gedetailleerde beschrijvingen over een breed scala van onderwerpen die betrekking hebben op mijn interessegebied. Ik leg een standpunt uit over een actueel onderwerp en zet de voordelen en nadelen van diverse opties uiteen.	Domein C	Domein C
		2.1.1 Bereik van de woordenschat	Ik beschik over een voldoende woordenschat zodat ik gesprekken kan voeren over onderwerpen die te maken hebben op mijn dagelijks leven, zoals familie, hobby's en interesses, werk, reizen en actualiteiten.	Ik beschik over een voldoende brede woordenschat zodat ik gesprekken kan voeren over zaken die verband houden met mijn vakgebied en de meeste algemene onderwerpen. Ik breng variatie aan in hoe ik dingen zeg. Als ik een woord niet ken aarzel ik en ga ik het woord omschrijven.		

SLO leerdoelenkaart beheersingsniveaus Engels havo/vwo (regulier)

Vaardigheid			HAVO	VWO	Eindtermen	Eindtermen	
2. Spreken	2.1 Hoe doe ik dat?	ERK-niveau	B1+	B2			
		2.1.2 Beheersing van de woordenschat	Ik beheers de basis woordenschat goed, al doen zich nog wel grote fouten voor bij meer complexe gedachten of niet-vertrouwde onderwerpen en situaties.	Mijn woordenschat is over het algemeen hoog, al komen enige verwarring en onjuist woordgebruik wel voor zonder de communicatie in de weg te staan.			
		2.1.3 Grammaticale correctheid	Ik voer redelijk nauwkeurig gesprekken in vertrouwde omstandigheden. Ik vertoon over het algemeen een goede beheersing van de grammatica, maar met merkbare invloed vanuit de moedertaal. Fouten komen voor, maar het is altijd duidelijk wat ik probeer uit te drukken.	Ik laat een betrekkelijk grote beheersing van de grammatica zien. Ik maak geen vergissingen die tot misverstanden leiden.			
		2.1.4 Vloeiendheid	Ik druk ik vrij gemakkelijk uit. Ondanks enige problemen met formuleren, die tot pauzes en 'doodlopende wegen' leiden, kan ik zonder hulp doeltreffend verder gaan.	Ik voer langere gesprekken in een redelijk gelijkmatig tempo; hoewel ik aarzel tijdens het zoeken naar goed zinnen en uitdrukkingen. Er zijn weinig merkbare pauzes. Ik reageer zo vloeiend en spontaan dat een normaal gesprek met anderen mogelijk is zonder dat het een van ons moeite kost.			
		2.1.5 Samenhang	Ik zorg voor een samenhangend verhaal door kortere, op zichzelf staande punten te verbinden.	Ik vertel een helder, samenhangend verhaal of betoog.			
		2.1.6 Uitspraak	Mijn uitspraak is duidelijk, ook al is soms een duidelijk buitenlands accent te horen en maak ik soms uitspraakfouten.	Ik heb een heldere, natuurlijke uitspraak en intonatie.			
		2.1.7 Afstemming taalgebruik op doel en gesprekspartner(s)	Ik houd rekening met verschillen in gewoonten, gebruiken, houdingen, waarden en overtuigingen tussen mijn gesprekspartner en mezelf.	Ik voer gesprekken zonder anderen onbedoeld te amuseren of te irriteren en zonder hen te verplichten zich anders te gedragen dan zij tegenover een moedertaalspreker zouden doen.			
	2.1.8 Productiestrategieën	Ik probeer nieuwe zinnen en uitdrukkingen uit en vraag om feedback. Als ik het juiste woord niet kan vinden, omschrijf ik het. Ik corrigeer vergissingen met tijden of uitdrukkingen die tot misverstanden leiden. Ik corrigeer mezelf als de gesprekspartner aangeeft dat er een probleem is.	Ik bedenk wat ik ga zeggen en met welke middelen ik dat ga zeggen, waarbij ik rekening houd met het effect op mijn publiek. Als ik niet uit een zin kom, zeg ik het op een andere manier. Ik corrigeer vergissingen en fouten zodra ik me ervan bewust ben of als ze tot onbegrip en misverstanden leiden. Als ik vaker dezelfde fout maak, let ik er bewust op om het te voorkomen. Ik breng variatie aan in mijn taalgebruik.				
	2.2 Wat doe ik?	2.2.1 Ik kan een monoloog houden	Ik beschrijf diverse vertrouwde onderwerpen binnen mijn interessegebied. Ik vertel op een eenvoudige manier over gebeurtenissen. Ik doe gedetailleerd verslag van ervaringen en beschrijf daarbij mijn gevoelens en reacties. Ik vertel details van onverwachte gebeurtenissen. Ik vertel het plot na van een boek of film. Ik beschrijf dromen, verwachtingen en ambities. Ik vertel een verhaal.	Ik geef duidelijke, gedetailleerde beschrijvingen over een breed scala van onderwerpen die betrekking hebben op mijn interessegebied. Ik vertel duidelijke, samenhangende verhalen.			
		2.2.2 Ik kan openbare mededelingen doen	Ik zeg iets over een voor mij bekend alledaags onderwerp.	Ik zeg iets over de meeste algemene onderwerpen.			
2.2.3. Ik kan een publiek toespreken		Ik houd een presentatie/spreekbeurt over een vertrouwd onderwerp, waarin ik de belangrijkste punten met een redelijke mate van nauwkeurigheid uitleg. Mijn publiek kan dit het grootste deel van de tijd moeiteloos volgen. Ik leg in het kort iets uit en licht het toe. Ik geef een helder argument.	Ik geef een presentatie waarbij ik: <ul style="list-style-type: none"> argumenten voor of tegen noemt; een bepaald standpunt inneemt; voor- en nadelen van verschillende opties geef; een reeks vervolgvragen beantwoordt. Ik geef een heldere argumentatie waarbij ik mijn gezichtspunten uitvoerig toelicht en onderbouw met relevante voorbeelden.				
3. Schrijven	3.1 Hoe doe ik dat?	ERK-niveau	B1+	B2	havo	vwo	
		Algemeen beheersingsniveau	Ik schrijf een eenvoudige samenhangende tekst over onderwerpen die bekend zijn of voor mij belangrijk zijn. Ik schrijf persoonlijke brieven waarin ik mijn ervaringen en indrukken beschrijf.	Ik schrijf duidelijke, gedetailleerde en samenhangende teksten over een groot aantal onderwerpen waarin ik geïnteresseerd ben. Ik schrijf een opstel of verslag, waarin ik argumenten vóór of tegen een specifiek standpunt onderbouw. Ik schrijf brieven over gebeurtenissen en ervaringen waarin ik aangeeft wat ik belangrijk vind.		Domein D	Domein D
		3.1.1 Bereik van de woordenschat	Ik heb een woordenschat waarmee ik kan schrijven (zonder al te veel herhaling) over de meeste onderwerpen die te maken hebben met mijn dagelijks leven, zoals familie, hobby's en interesses, werk, reizen en actualiteiten.	Ik beschik over voldoende woorden om iets te kunnen schrijven over de meeste algemene onderwerpen en zaken die verband houden met mijn vakgebied. Ik breng variatie aan in mijn taalgebruik, zodat ik te veel herhaling voorkom. Als ik een woord niet ken, omschrijf ik het.			

SLO leerdoelenkaart beheersingsniveaus Engels havo/vwo (regulier)

Vaardigheid		HAVO	VWO	Eindtermen	Eindtermen		
3. Schrijven	3.1 Hoe doe ik dat?	ERK-niveau	B1+	B2			
		3.1.2 Beheersing van de woordenschat	Ik heb een goede beheersing van een basiswoordenschat, al doen zich nog wel fouten voor bij complexe gedachten of niet-vertrouwde onderwerpen en situaties.	Mijn woordenschat is groot, onjuist woordgebruik komt wel voor, maar zonder dat het de communicatie in de weg staat.			
		3.1.3 Grammaticale correctheid	Ik schrijf redelijk nauwkeurig over vertrouwde zaken. Ik laat over het algemeen een goede grammaticale beheersing zien, maar wel met merkbare invloed vanuit de moedertaal. Fouten komen voor, maar het is altijd duidelijk wat ik probeer uit te drukken.	Ik beheers de grammatica vrij goed. Ik maak geen vergissingen die tot misverstanden leiden.			
		3.1.4 Spelling, interpunctie en lay-out	Ik schrijf een heldere doorlopende tekst die over het algemeen helemaal te begrijpen is. Spelling, leestekengebruik en lay-out zijn goed genoeg om de tekst te kunnen volgen.	Ik schrijf een heldere, begrijpelijke, doorlopende tekst met een lay-out en alinea-indeling zoals het hoort. Spelling en leestekengebruik zijn redelijk goed, maar laten soms de invloed van de moedertaal zien.			
		3.1.5 Samenhang	Ik verbind een reeks kortere, op zichzelf staande stukken tekst tot een samenhangend geheel.	Ik schrijf een helder en samenhangend betoog.			
		3.1.6 Afstemming taalgebruik op doel en publiek	Ik gebruik de belangrijkste beleefdheidsconventies. Ik houd rekening met de belangrijkste verschillen in gewoonten, gebruiken, houdingen, waarden en overtuigingen tussen de ander en mezelf.	Ik schrijf met Engelstaligen zonder hen onbedoeld te amuseren of te irriteren en zonder hen te verplichten zich anders te gedragen dan zij tegenover een moedertaalspreker zouden doen. Ik druk me op gepaste wijze uit en weet grote fouten te vermijden.			
		3.1.7 Productiestrategieën	Ik gebruik woordenboeken, het internet en zoekmachines om mijn tekst te controleren.	Ik gebruik woordenboeken, het internet en zoekmachines om minder vaak voorkomende woorden en uitdrukkingen te controleren.			
	3.2 Wat doe ik?	3.2.1 Ik kan corresponderen	Ik schrijf persoonlijke brieven, e-mails en teksten op social media waarin ervaringen, gevoelens en gebeurtenissen enigszins gedetailleerd worden beschreven. Ik neem op social media deel aan discussies over bekende thema's of thema's waarin ik bent geïnteresseerd. Ik schrijf persoonlijke brieven, e-mails en teksten op social media over het nieuws en culturele onderwerpen.	Ik schrijf persoonlijke brieven, mails en teksten op social media waarbij ik inga op wat ervaringen en gebeurtenissen voor mij betekenen. Ik schrijf persoonlijke brieven, e-mails en social media en reageer op nieuws en standpunten van een ander.			
		3.2.2 Ik kan notities, berichten en formulieren schrijven/invullen	Ik schrijf notities en berichten die eenvoudige informatie bevatten voor vrienden, dienstverleners, onderwijzers enz. Daarbij breng ik de punten over die ik belangrijk vind. Ik vul gedetailleerd formulieren in.	Geen omschrijving meer op dit niveau.			
		3.2.3 Ik kan verslagen en opstellen schrijven	Ik schrijf korte, eenvoudige teksten. Ik schrijf een samenvatting in een verslag over een onderwerp binnen mijn vakgebied en ik geef er commentaar op.	Ik schrijf teksten waarin ik: <ul style="list-style-type: none"> argumenten uitwerk en onderbouw; informatie en argumenten uit verschillende bronnen bijeenbreng. 			
		3.2.4 Ik kan creatief schrijven	Ik geef gedetailleerde beschrijvingen van bekende onderwerpen binnen mijn interessegebied. Ik schrijf over ik ervaringen en beschrijf daarbij gevoelens en reacties op gebeurtenissen. Ik schrijf een verhaal over een onderwerp dat mij interesseert.	Ik schrijf duidelijke, gedetailleerde teksten over onderwerpen waarin ik ben geïnteresseerd.			
	4. Lezen	4.1. Hoe doe ik dat?	ERK-niveau	B2+	C1	havo	vwo
			Algemeen beheersingsniveau	Ik begrijp artikelen en verslagen over actuele problemen, waarbij de schrijvers een bepaalde houding of standpunt innemen. Ik begrijp eigentijds literair proza.	Ik begrijp lange en complexe feitelijke en literaire teksten en ik herken het gebruik van verschillende stijlen. Ik begrijp gespecialiseerde teksten en lange technische instructies, zelfs wanneer deze geen betrekking hebben op mijn terrein.		
			4.1.1 Woordgebruik en zinsbouw	Ik lees alle teksten, maar ik mag woordenboeken e.d. gebruiken.	Ik lees alle teksten, ook teksten met specialistisch woordgebruik.		
4.1.2 Tekstindeling			Ik lees alle teksten.	Ik lees alle teksten.			
4.1.3 Tekstlengte			Ik lees alle teksten.	Ik lees alle teksten.			
4.1.4 Leesstrategieën			Ik gebruik meerdere strategieën, zodat ik een tekst kan begrijpen bijvoorbeeld door het letten op hoofdpunten. Ik controleer de betekenis van woorden of zinnen aan de hand van de context van de tekst. Ik evalueer leesverwachtingen en herzie waar nodig eigen interpretaties. Ik gebruik woordenboeken, internet en zoekmachines om minder vaak voorkomende woorden en uitdrukkingen op te zoeken.	Ik gebruik alle aanwijzingen in een tekst om daaruit houdingen, stemmingen en intenties af te leiden, zodat ik kan anticiperen op het vervolg.			

SLO leerdoelenkaart beheersingsniveaus Engels havo/vwo (regulier)

Vaardigheid		HAVO	VWO	Eindtermen	Eindtermen	
4. Lezen	4.2 Wat doe ik?	ERK-niveau	B2+	C1		
		4.2.1 Ik kan correspondentie lezen	Ik begrijp (zakelijke) correspondentie met betrekking tot mijn interessegebied	Ik begrijp alle correspondentie, een enkele keer met behulp van een woordenboek.		
		4.2.2 Ik kan oriënterend lezen	Ik scan snel lange, complexe teksten en vind de relevante details. Ik herken vlot de inhoud en relevantie van nieuwsberichten, artikelen en verslagen over uiteenlopende onderwerpen en beslis dan of nadere bestudering de moeite waard is. Ik begrijp meer complexe advertenties.	Ik lees snel lange, complexe teksten en vind de relevante details. Ik herken vlot de inhoud en relevantie van nieuwsberichten, artikelen en verslagen over uiteenlopende professionele onderwerpen en beslis dan of nadere bestudering de moeite waard is. Ik begrijp meer complexe advertenties.		
		4.2.3 Ik kan lezen om informatie op te doen	Ik begrijp artikelen en verslagen over actuele problemen waarin de schrijvers bepaalde stellingen of standpunten innemen. Ik lees literaire en non-fictie teksten met een redelijke mate van begrip, ook van de details. Ik haal informatie, ideeën en meningen op uit zeer gespecialiseerde bronnen binnen mijn interessegebied. Ik begrijp gespecialiseerde artikelen buiten ik interessegebied, mits ik af en toe een woordenboek kan gebruiken om mijn interpretatie van terminologie te bevestigen.	Ik begrijp op detailniveau veel verschillende lange, complexe teksten, die veel worden aangetroffen in het dagelijkse, professionele of academische leven, en herken ook impliciete informatie, mits ik moeilijke passages opnieuw mag lezen. Ik begrijp literaire en non-fictie teksten.		
		4.2.4 Ik kan instructies lezen	Ik begrijp lange, complexe aanwijzingen op ik eigen interessegebied, inclusief voorwaarden en waarschuwingen, mits ik moeilijke passages kan herlezen.	Ik begrijp lange, complexe aanwijzingen bij een nieuwe machine of procedure op detailniveau, ongeacht of de aanwijzingen betrekking hebben op mijn vakgebied, mits ik moeilijke passages kan herlezen.		
5. Luisteren	5.1 Hoe doe ik dat?	ERK-niveau	B2	C1	havo	vwo
		Algemeen beheersingsniveau	Ik begrijp een langer betoog, lezingen en complexe redeneringen, wanneer het onderwerp redelijk vertrouwd is. Ik begrijp de meeste nieuws- en actualiteitenprogramma's op de tv. Ik begrijp tv-programma's, films en series als er in standaard Engels wordt gesproken.	Ik begrijp een langer betoog, lezingen en complexe redeneringen ook wanneer ze niet duidelijk gestructureerd zijn en impliciete informatie bevatten. Ik begrijp tv-programma's, films en series.		
		5.1.1 Woordenschat en zinsbouw	Het taalgebruik van de kijk- en luisterfragmenten is complex.	Het taalgebruik van de kijk- en luisterfragmenten is complex, inclusief impliciete betekenissen.		
		5.1.2 Tempo en articulatie	In de kijk- en luisterfragmenten is het spreektempo normaal. Er wordt standaard Engels gesproken.	In de kijk- en luisterfragmenten is het spreektempo normaal tot snel, wordt niet duidelijk gearticuleerd en komen accenten/dialecten voor. Ik krijg tijd om hieraan te wennen.		
		5.1.3 Tekstlengte	De kijk- en luisterfragmenten zijn lang.	Ik luister naar alle fragmenten.		
		5.1.4 Luisterstrategieën	Ik herken signalen. Ik gebruik een aantal strategieën om tot begrip te komen, zoals letten op hoofdpunten en gebruik maken van de context.	Ik gebruik veel verschillende strategieën om tot begrip te komen. Ik gebruik alle aanwijzingen om houdingen, stemmingen en intenties af te leiden en te anticiperen op het vervolg.		
	5.2 Wat doe ik?	5.2.1 Ik kan een moedertaalspreker als gesprekspartner begrijpen	Ik begrijp tot in de details wat er tegen mij gezegd wordt, zelfs in een lawaaierige omgeving.	Ik begrijp tot in de details wat er tegen mij gezegd wordt, ook als het gaat over abstracte en complexe onderwerpen van gespecialiseerde aard buiten mijn eigen interessegebied, al moet ik af en toe een detail laten bevestigen.	Domein B	Domein B
		5.2.2 Ik kan gesprekken tussen moedertaalsprekers begrijpen	Ik volg veel van wat rond mij gezegd wordt, maar vind het moeilijk goed deel te nemen aan een gesprek met meerdere moedertaalgebruikers die hun taal op geen enkele wijze aanpassen.	Ik volg met gemak alles wat rond mij gezegd wordt, ook een groepsdiscussie of debat over abstracte, complexe en niet-vertrouwde onderwerpen.		
		5.2.3. Ik kan luisteren als lid van het aanwezige publiek	Ik volg de belangrijke punten van voordrachten, discussies, debatten en andere vormen van presentaties.	Ik volg de meeste voordrachten, discussies, debatten en andere vormen van presentaties. Ik volg een toneelstuk.		
		5.2.4 Ik kan luisteren naar mededelingen en instructies	Ik begrijp mededelingen en berichten over concrete en abstracte onderwerpen.	Ik haal specifieke informatie uit openbare mededelingen van slechte kwaliteit waarbij het geluid vervormd is. Ik begrijp complexe technische informatie.		
		5.2.5 Ik kan kijken en luisteren naar audiovisuele media	Ik begrijp de meeste nieuwsuitzendingen en actualiteitenprogramma's op de televisie en het internet. Ik begrijp documentaires, live uitgezonden vraaggesprekken, praatprogramma's, toneelstukken en de meeste films in standaard Engels op televisie of via internet. Ik begrijp de meeste radiodocumentaires en andere uitgezonden geluidsmateriaal en kan de stemming, toon enzovoort van de spreker herkennen.	Ik begrijp documentaires, live uitgezonden vraaggesprekken, praatprogramma's, toneelstukken en de meeste op televisie of via internet. Ik herken de fijnere details zoals impliciete houdingen van sprekers. Ik begrijp films waarin een aanzienlijke hoeveelheid plat taalgebruik en idiomatische uitdrukkingen worden gebruikt.		

SLO leerdoelenkaart beheersingsniveaus Engels havo/vwo (regulier)

Vaardigheid		HAVO	VWO	Eindtermen	Eindtermen	
6. Literatuur	6.1 Hoe doe ik dat?	N3	N4	havo	vwo	
		6.1.1 Algemeen beheersingsniveau	Ik begrijp moderne Engelstalige fictie, korte verhalen, romans en gedichten.	Ik begrijp moderne en/of historische Engelstalige fictie, korte verhalen, romans en gedichten.		
		6.1.2 Tekstniveau	Ik lees alle teksten, maar ik mag woordenboeken e.d. gebruiken.	Ik lees alle teksten.		
	6.1.3 Leesstrategieën	Ik gebruik meerdere strategieën, zodat ik een tekst kan begrijpen bijvoorbeeld door het letten op hoofdpunten. Ik controleer de betekenis van woorden of zinnen aan de hand van de context van de tekst. Ik evalueer leesverwachtingen en herzie waar nodig eigen interpretaties. Ik gebruik woordenboeken, internet en zoekmachines om minder vaak voorkomende woorden en uitdrukkingen op te zoeken.	Ik gebruik alle aanwijzingen in een tekst om daaruit houdingen, stemmingen en intenties af te leiden, zodat ik kan anticiperen op het vervolg.			
	6.2 Wat doe ik?	6.2.1 Ik kan fictie begrijpen	Ik herken: <ul style="list-style-type: none"> • het genre; • structurelementen, zoals wisselingen van tijd en plaats. Ik beschrijf: <ul style="list-style-type: none"> • het denken, voelen en handelen van personages; • de ontwikkeling van de hoofdpersoon; • situaties en verwickelingen in de tekst. Ik vertel de geschiedenis in chronologische volgorde na. Ik vertel in eigen woorden de verhalen en gedichten na.	Ik leg verbanden tussen handelingen van personages en gebeurtenissen. Ik herken figuurlijk taalgebruik zoals metaforen.	Domein E	Domein E
		6.2.2 Ik kan fictie interpreteren	Ik beschrijf in welke mate de personages en gebeurtenissen herkenbaar en realistisch zijn. Ik benoem het thema van de tekst. Ik typeer: <ul style="list-style-type: none"> • personages, zowel innerlijk als uiterlijk; • passages in de tekst als spannend, humoristisch, dramatisch of realistisch 	Ik leg uit hoe het thema van de tekst wordt uitgewerkt. Ik leg de symboliek uit. Ik benoem expliciete doelen en motieven van personages.		
		6.2.3 Ik kan fictie evalueren	Ik evalueer en beargumenteer de tekst en geef daarbij voorbeelden.	Ik verwoord welke emotie de tekst oproept.		